

บทที่ ๑

บทนำ

ความสำคัญของ เรื่อง

ในปัจจุบันรถยนต์ได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน และธุรกิจมากขึ้น โดยเฉพาะการขยายตัวทางด้านการค้า การคมนาคมขนส่ง ก่อให้เกิดความต้องการรถยนต์นั่งและรถบรรทุกขนาดต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๒๐ ประเทศไทยนำรถยนต์เข้าประเทศเฉลี่ย ๓๑,๐๑๒ คันต่อปี^๑ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี ๒๕๑๑ ปริมาณการนำรถยนต์เข้ามาภายในประเทศเพิ่มมากขึ้นเป็นจำนวนถึง ๕๐,๐๔๔ คัน ถ้ารวมเอาการนำส่วนประกอบ อุปกรณ์ ชิ้นส่วนต่าง ๆ ของรถยนต์เข้าประเทศด้วย ก็จะมีมูลค่าสูงถึง ๒,๗๗๐ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๑.๔๔ ของมูลค่าสินค้าขาเข้าทั้งหมด ซึ่งมีความสำคัญเป็นอันดับสองจากสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูง ๕ ชนิด (ตาราง ๑.๑) ด้วยเหตุที่การส่งออกสินค้าออกของประเทศเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ ๖.๔๔ ต่อปี แต่การนำสินค้าเข้าเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ ๑๑.๗๖ ต่อปี^๒ จึงทำให้ประเทศไทยประสบปัญหาดุลการค้าขาดดุล

การขาดดุลการค้าชำระเงินระหว่างประเทศของไทย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ นั้น สาเหตุประการหนึ่งเนื่องมาจากการนำรถยนต์เข้าประเทศเป็นจำนวนมาก ดังนั้น รัฐบาลจึงพยายามให้มีการตั้งอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ขึ้นในประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดแทนการนำเข้าของรถยนต์สำเร็จรูป ทั้งจะก่อให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่อง กล่าวคือ อุตสาหกรรมผลิตรถยนต์มี

^๑กรมศุลกากร

^๒United Nations Economic Commission for Asia and the Far East, Analysis and Projection of the Trade Gaps of Thailand, New York: McGraw-Hill Ltd, P. 368.

ตารางที่ ๑.๑ มูลค่าสินค้าที่สำคัญ การนำเข้ารถยนต์เข้า และอัตราร้อยละ เทียบกับมูลค่าสินค้าเข้าทั้งหมด
(มูลค่า: ล้านบาท)

ปี	สินค้าเข้า		เครื่องจักรและอะไหล่		รถยนต์และชิ้นส่วนอุปกรณ์		เคมีภัณฑ์		เหล็ก		เครื่องนุ่งห่ม	
	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ
๒๕๑๐	๒๒,๑๘๘	๑๐๐.๐	๔,๔๘๒	๒๐.๒๐	๒,๓๖๑	๑๐.๖๔	๑,๓๕๑	๖.๐๘	๑,๒๓๑	๕.๕๕	๑,๗๗๙	๘.๐๒
๒๕๑๑	๒๔,๑๐๓	๑๐๐.๐	๕,๒๑๓	๒๑.๖๓	๒,๗๗๐	๑๑.๔๘	๑,๔๒๒	๕.๙๐	๑,๓๐๓	๕.๔๑	๑,๕๕๒	๖.๔๐
๒๕๑๒	๒๕,๕๖๖	๑๐๐.๐	๕,๗๖๑	๒๒.๑๘	๒,๕๒๓	๙.๘๗	๑,๗๒๗	๖.๖๕	๑,๔๐๖	๕.๕๑	๑,๓๒๙	๕.๑๒
๒๕๑๓	๒๗,๐๐๔	๑๐๐.๐	๖,๑๕๒	๒๒.๗๔	๒,๒๐๔	๘.๑๖	๑,๙๖๒	๗.๒๖	๑,๖๔๗	๖.๑๐	๑,๕๒๗	๕.๖๘
๒๕๑๔	๒๖,๗๙๔	๑๐๐.๐	๕,๗๗๐	๒๑.๕๓	๒,๑๙๑	๘.๑๘	๒,๒๙๓	๘.๕๖	๑,๗๐๔	๖.๓๖	๙๐๙	๓.๓๙
๒๕๑๕	๓๐,๘๗๕	๑๐๐.๐	๖,๕๒๐	๒๑.๑๔	๒,๒๑๓	๗.๑๗	๒,๗๑๓	๘.๗๘	๒,๐๕๖	๖.๖๓	๙๖๖	๓.๑๒
๒๕๑๖	๔๒,๑๘๔	๑๐๐.๐	๘,๒๑๕	๑๙.๕๑	๓,๓๙๔	๘.๐๖	๔,๑๓๖	๙.๘๐	๓,๐๓๗	๗.๒๐	๑,๓๕๕	๓.๑๙
๒๕๑๗	๖๔,๐๔๔	๑๐๐.๐	๑๓,๕๕๘	๒๑.๑๐	๕,๑๘๒	๖.๕๓	๕,๘๙๓	๙.๒๐	๔,๓๒๒	๖.๗๕	๑,๖๙๕	๒.๖๔
๒๕๑๘	๖๖,๘๓๕	๑๐๐.๐	๑๔,๗๐๓	๒๒.๐๐	๕,๕๕๒	๖.๗๕	๕,๕๒๒	๘.๒๖	๓,๒๓๖	๔.๘๔	๑,๕๘๕	๒.๓๗
๒๕๑๙	๗๒,๘๗๗	๑๐๐.๐	๑๖,๙๔๖	๒๓.๓๖	๕,๑๗๔	๗.๑๐	๖,๗๙๕	๙.๓๒	๔,๖๖๙	๖.๔๑	๑,๕๗๕	๒.๑๒
๒๕๒๐	๙๔,๑๗๗	๑๐๐.๐	๑๖,๑๕๗	๑๗.๑๕	๗,๙๕๘	๘.๕๕	๘,๓๖๓	๘.๘๘	๖,๓๕๒	๖.๗๔	๗,๖๕๘	๘.๑๖
๒๕๒๑	๑๐๘,๘๕๕	๑๐๐.๐	๒๑,๗๓๘	๑๙.๙๗	๗,๕๕๐	๖.๙๕	๙,๕๖๖	๘.๗๙	๗,๗๘๘	๗.๑๕	๒,๑๒๓	๑.๙๕

ความจำเป็นต้องใช้วัตถุดิบต่าง ๆ อาทิเช่น เหล็ก เหล็กหล่อ โลหะผสม กระจก เบาะที่นั่ง สี ผลิตภัณฑ์เคมี และอุปกรณ์ไฟฟ้า เป็นต้น การเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมนี้จะนำไปสู่การขยายตัวของอุตสาหกรรมผลิตส่วนประกอบและอุปกรณ์รถยนต์ ตลอดจนอุตสาหกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องอีกมากมาย (แผนภาพ ๑) จะเป็นการสะสมทุน การใช้แรงงาน การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนสนับสนุนความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างกว้างขวาง และช่วยพัฒนาด้านการคมนาคมขนส่งโดยตรงอีกด้วย

๓ วัตถุประสงค์ของการศึกษา

วิทยานิพนธ์ เรื่องการลงทุนในอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ในประเทศไทยนี้มีความมุ่งหมายที่จะ

๑. ทำการศึกษาถึงโครงสร้างอย่างละเอียดของอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ในประเทศไทย เช่น ด้านวัตถุดิบ แรงงาน เงินทุน การผลิต การจำหน่าย การตั้งราคาและการแข่งขัน นอกจากนี้ยังทำการศึกษาค้นคว้าถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับอุตสาหกรรมนี้ในแต่ละด้านอีกด้วย

๒. ศึกษาค้นคว้านโยบายของรัฐบาลโดยเฉพาะการส่งเสริมการลงทุน การควบคุมอุตสาหกรรม มาตรการต่าง ๆ ที่รัฐบาลได้เคยใช้มาแล้ว ตลอดจนการให้ความคุ้มครองแก่อุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ในประเทศไทย

๓. ศึกษาค้นคว้าว่าอุตสาหกรรมนี้มีหลักการลงทุนอย่างไรบ้าง ลักษณะโครงสร้างทางการเงิน พร้อมทั้งประเมินผลการลงทุนว่าได้รับผลตอบแทนเป็นที่น่าพอใจและจงใจให้มีการลงทุนเพิ่มในอุตสาหกรรมนี้เพียงไร ทั้งนี้จะมุ่งศึกษาถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่ออัตราผลตอบแทนจากการลงทุน เพื่อจะได้ทราบปัญหาข้อบกพร่อง ซึ่งจะสามารถนำมาใช้ในการพิจารณาแนวโน้มสำหรับการลงทุนในอุตสาหกรรมประเภทนี้ในอนาคต และเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงกิจการอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

๔ ขอบเขตของการศึกษา

เนื่องจากอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์นี้กำลังวิวัฒนาการตามนโยบายที่รัฐบาลได้วางเป้าหมายไว้ ก็คือต้องการพัฒนาอุตสาหกรรมนี้ให้ก้าวหน้าและสามารถประกอบรถยนต์ขึ้นโดยใช้ชิ้นส่วนและอุปกรณ์ที่ผลิตได้ในประเทศทั้งหมด มีคุณภาพและราคาทัดเทียมกับต่างประเทศมากที่สุด ดังนั้นอุตสาหกรรม

กรรมนี้จึงต้องประสบกับปัญหาต่าง ๆ มากมายทั้งปัญหาที่เกิดจากอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์เอง และปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากองค์ประกอบอื่น ๆ การศึกษาของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะได้จำกัดขอบเขตการศึกษาเฉพาะปัญหาและข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์เท่านั้น

ในการวิเคราะห์รายละเอียดและข้อมูลต่าง ๆ ที่นำมาวิเคราะห์จะรวบรวมจนถึงสิ้น พ.ศ. ๒๕๒๑ เท่านั้น โดยจะทำการศึกษาและเก็บข้อมูลจากบริษัทที่ประกอบรถยนต์ในประเทศไทย หมดทั้ง ๑๘ บริษัท

4 วิธีการศึกษา

การศึกษาริวิจัยนี้จะเป็นการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากรายงาน เอกสาร ประกอบกับได้ มีการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์ในการวิจัย

ชนิดของข้อมูล

๑. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

ก. การสัมภาษณ์ (Interview) โดยการสอบถามและสัมภาษณ์ เพื่อประมวลข้อคิดเห็นจากบุคคลต่าง ๆ ในวงการที่เกี่ยวข้องได้แก่ เจ้าหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงอุตสาหกรรม ธนาคารแห่งประเทศไทย นักวิชาการที่เกี่ยวข้อง และผู้ประกอบการธุรกิจ อุตสาหกรรมประกอบรถยนต์

ข. การสังเกตการณ์ (Observation) โดยการศึกษาถึงการดำเนินงานของ ธุรกิจอุตสาหกรรมประเภทนี้ รวมทั้งธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการค้นคว้าจากรายงาน เอกสาร หนังสือ ตำราต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ เช่น กฎข้อ บังคับ ประกาศและคำสั่งต่าง ๆ ของหน่วยราชการ รายงานสถิติ บทความ วารสาร เอกสาร อื่น ๆ ของหน่วยราชการและเอกชน

5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑. จะทำให้สามารถเข้าใจโดยละเอียดเกี่ยวกับ แผนหรือหลักเกณฑ์ในการลงทุน โครงสร้างของอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ ตลอดจน บทบาทของรัฐบาลที่มีต่ออุตสาหกรรมนี้

๒. การมุ่งศึกษาโครงสร้างของอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ นโยบายของรัฐบาล และการส่งเสริมการลงทุน จะทำให้ทราบถึงปัญหา ข้อบกพร่อง ซึ่งจะสามารถนำมาใช้ในการ พิจารณาแนวโน้ม สำหรับการลงทุนในอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ในอนาคต และเพื่อประโยชน์ ในการปรับปรุงกิจการอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ที่กำลังดำเนินกิจการอยู่ในปัจจุบัน

๓. เพื่อที่จะได้เป็นข้อ เสนอแนะหรือแนวทางสำหรับรัฐบาลในการวางนโยบายและ มาตรการต่าง ๆ เพื่อแก้ไข ปรับปรุงอุตสาหกรรมนี้ให้ดีขึ้น อันจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม อันอย่างกว้างขวางอีกด้วย